

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily
írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez
küldendőek.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint.

Nyílt levél.

az

„Országos Erdészeti Egyesülethez.”

(Folytatás.)

Mint az előzményekből látható, egy or-
szágos erdészeti altiszti nyugdíj és segélyegye-
sület fölállítása nem csak hogy fölötte szükséges,
de a terv végbevitelére sem ütközik valami nagy
neheztségekbe.

A legnagyobb nehézség minden esetre a
központi igazgatás létesítésében rejlik, mert az
egyesület leendő tagjai annyira szét vannak
szórva az ország minden vidékén, hogy az igaz-
gatósági és választmányi tagok megválasztása
a legnagyobb nehézségekbe ütköznék s ugy-
ezek üléseinek, valamint a közgyűlésnek rendes

megtartása szinte lehetetlennek látszik, mert
míg egyrészt a megválasztandók vagy maguk
a tagok szolgálatukat annak hátránya nélkül
még rövid időre is csak ritkán hagyhatják el,
másrészt az utazások olyan költségekkel vannak
összekötve, melyeket az érdekeltek vagy
éppen nem, vagy pedig csak nagy önfeláldo-
zással lennének képesek viselni.

Szüksége mutatkozik tehát annak, hogy
olyan központi igazgatás teremtsék, mely
nem csak az ügymenet nehézségeivel megkü-
zdeni, de azon felül még előkelőségével, nagy
befolyásával az ügyet előmozdítani is képes
lenne, ilyen pedig ez idő szerint tudunkkal
egyedül az „Országos Erdészeti Egyesület.”

Ez az, melybe minden s utolsó reményün-

TÁRCZA.

A bajusztalanság átka.

Együtt legényeskedtünk. Ő derék fiu volt s az
erdőlegények mintaképe, miért is a jószívű főerdésze
öröklésszerűleg az édes apjának nyugalmaztatása
után annak állomására nevezte ki.

A mi általunk lakta vidékek hirhallás szomszárának
az is esemény számba megy, ha erdőlegényből erdőőr
lesz, kinek — melleleg legyen mondva — jó állomása
van s hozzá még nősüendő is!

Volt általános tervezgetés!

Tervezgettek barátai, tervezgettek ismerősei:
ugyan kit vesz el? Ezt is, amazt is elvehetné!

A szerencsétlen lányos apák valódi hajsztát s tán
jobban mondva körvadászatot rendeztek rája, lévén a
fiú ama tulajdonságok minden ékességével felruházva,

a melyek jó férjet, jó családapát s főleg jó vót előre
is biztosítanak.

A tervezgetés és a hajsza — persze sutytyomban
— sokáig folyt, de mivel a fiu „nem mozgatta a fülét”,
mint minden dolog, barátom nősüendőse is érdekes-
ségéből veszíteni kezdett a családosi lányos apák előtt.

De nem úgy a barátjai előtt, mert ezek nem
hagytak fel a nősüendőségével, lévén itt kockáztatva
a saját érdekük.

A házasság, vagy jobban mondva nős barátjai (mert
erdőőrök ritkán házasságok) kiknek a sors az élet édes-
ségeiből vagy keserűségeiből, az utóbbiból pedig bőven
a maga módja és rendje szerint juttatott, irigylve a
fiú örömtelen, de nyugodt életét, komolyan igyekeztek
őt a Hymen rózsás (de tövises) rablánczaiba verni,
hogy így őt is a martyromság polczára juttassák, legény
barátjai pedig csak azért tolták a szekeret, hogy az
előre sejtett pompás lakodalmán a mellett, hogy jól
mulatnak, tán ők is egy jó partit csiphetnének.

A dolgok így haladtak, miglen az egy célhoz

ket helyezzük, helyezzük pedig abban a biztos tudatban, hogy abban csalódní nem fogunk, mert hiszen a zászlajára irt nemes törekvések között első sorban ott fénylik az erdészet érdekeinek és fölvirágoztatásának minden uton és módon való fölvirágoztatása, már pedig az erdészet csak akkor fog a kívánt mértékben fölvirágozhatni, ha az annak szolgálatában állók igaz lelkesedéssel és buzgósággal fogják kötelességüket teljesíteni és nem csak kényszerűségből és csak úgy, hogy a látszat meg legyen óva.

Hogy nyílt levelünkben elősorolt panaszaink és kérelmeink nem fognak süket fülekre találni, arra nézve elég biztosítékot nyújt nekünk ama fényes nevek sora, mely az Országos Erdészeti Egyesület élén van följegyezve s mely nevek viselőinek mindegyike tudtunkkal nem csak teljes odaadással csüng hazai erdészetünkön, hanem egyuttal nemes emberbarát is, ki átérzi embertársa buját-baját s örömmel nyújtja ki segédkezét, hogy azt méltatlan helyzetéből kiemelje.

Nem elegendő az, hogy valakiben meg legyen embertársainak a bizodalma, hanem szükséges, hogy meg legyen benne az önbizalom.

Az önbizalmat bele oltja az emberbe első sorban annak a tudata, hogy azzal, a mit ő jónak

vél és tesz, azok, kiknek érdekében azt teszi, meg vannak elégedve és munkálkodásáért elismeréssel is adóznak, de másodsorban főleg az a megnyugvás, hogy munkálkodása nem csak embertársai, hanem a saját jóvolta tekintetében sem megy kárba, hanem megteremti áldásdús gyümölcseit itt is, ott is.

Az a megnyugvás, hogy egy hosszú küzdelemteljes élet határán végre nyugodt lelkiismerettel megpihenhetünk babérainkon s élvezhetjük annak gyümölcseit akkor, midőn már elgyengült testi erőnk a további munkálkodásra képtelenné tesz, midőn már az ellankadt test és lélek pihenés után vágyik, az a biztos tudat, hogy családunk, melynek egész életünket, minden erőnkét és tehetségünket szenteltük, nem lesz nyomorságnak kitéve, hanem megélhetése akkorra is biztosítva van, mikor mi atyáinkhoz tértünk pihenni, megedzi a mi erőnkét, föllobogtatja a mi lelkesedésünk tüzeit és sarkalni fogja cselekvés-vágyunkat s a földadatot, mely reánk van bízva, helyesen és jól fogjuk elvégezni.

Míg ellenben tudatában annak, hogy egész életünk hiába való erőlködés, mely megnyugvást, megpihenést soha sem ad, bénítólag fog hatni tetterőnkre s habozókká tenni ott, hol erős elhatározásra van szükség.

Huszonöt-harmincz ezer erdészeti alkalmazottja van hazánknak, kiknek jövője semminémű

törekvő két serege az összeesküvőknek felsült, mert az élet göröngyös útjain minden dolognak valami bibije van s ez a főtényező itt sem hiányzott.

Kedves barátunk a mint mindenben tökéletes s a mai kor vívmányainak igaz hive volt, úgy nem tudott a mai divat ama követelményével megbarátkozni, hogy ugyan miért a férfinak s nem a leánynak kell végig sinyleni a kérő szerepét?

Hej be jó is volna! Okoskodott a fiu a maga egyszerűségében. — nem ők engem, de én őket végig kosaraznám, míg az igazira nem találnék! — s nem egyszer dörgő átok kíséretében megemlékezett ama körökről, a melyek mindenben izlésének megfelelő divatot alkottak, s itt, ép itt az ő eszméjével ellenkeznek.

Sokszor fakgattuk, hogy ugyan miért nem helyesli a térfiaknak jutott kérő szerepet? Hisz végre is a sok kérő között több a nyertes s manapság a kosár sem terem minden bokron (a mint nem is) s végre is csak az nyer, a ki mer: a fiu adós maradt a felelettel.

Egyszer azonban mégis megszólalt szívének

őszinteség szerű húrja: „Tudjátok mit fiúk! Szívesen tennék én eleget a mai divat követelményeinek, szívesen sinyleném végig a kérő szerepét, és még szívesebben nősülnék, de félek a kudarcztól!

Ugyan mondjátok meg, mit mondana az esetleges választottam bajusztalan pofám — azaz akarom mondani azczom láttára manapság, a mikor a lányok leginkább a bajuszba szerelmesek, sőt a bajusz a hazafiságot is jellemzi?“

Áthatva a fiu töprenkedéseitől el nem felejtettük Dr. Heufl, Csillag Anna stbi-féle bajusznöventő pomádékát ajánlani, — hogy használta-e valamelyiket a sok közül, — nem tudom, csak azt tudom, hogy mai napig is bajusztalan, eo ipso: nőtlen a mi legynagyobb boszuszágunkra, s habár lökdössük is a házasság élet kalváriájának ösvényén, eddig még az első állomáshoz sem jutott. —

Kozlik.

módon biztosítva nincs, hanem napról-napra nyomorogva, életük, testi épségük kockáztatásával teljesítik felelősségteljes, nehéz szolgálatukat s nem gondolnak arra, hogy sanyaru sorsuk, bizonytalan jövőjük miatt lázongjanak, hanem kérésre nyitják meg ajkaikat, kopogtatva ott, hol ez a kérés remélhetőleg nem fog süket fülekre találni. A kérő családfő mögött a háttérben ott áll könyörgésre kulcsolt kezekkel a maga magával tehetetlen család s gyermeki bizalommal tekint arra, kihez a kérés intézve van, mert meg van győződve mindegyik arról, hogy százezer ajknak a kérése nem hagyja elzárkózva a sziveket, hanem meg fognak azok nyilatkozni a kérők jajsavára.

Ime, igen tisztelt egyesület elmondtunk mindent, a mi a szívünkön feküdt, kitártuk azt minden őszinteséggel s nyugodt lélekkel mondhatjuk azt, hogy megtettünk minden lehetőt, a mit halandó ember megtehet s tőlünk többet már kívánni nem lehet.

Az irányadó körökön, a társadalmon fordul meg a mi jövő sorsunk. Mi nem akarunk oda sorakozni az elégedetlenek sorába, kik a szocializmus, az anarkizmus eszméit írják föl zászlóikra s ezek alatt küzdve akarják a főnálló rendet fölforgatni. — Mi a rendet továbbra is fönntartani s benne rendes emberek lenni óhajtunk.

A kedélyek még nyugodtak, mint a tengernek szél által nem háborított sima tükre. Vének lenne ezt a nyugodalmat megháborítani akkor, midőn azt minden nagyobb megerősítés, minden nagyobb áldozat nélkül fönntartani lehet.

Nyílt levelünket azzal a kéréssel zárjuk be, hogy az Országos Erdészeti Egyesület vegye fontolóra annak minden egyes sorát és hiven az elébe tűzött célokhoz igyekezzék segíteni bajainkon, fontolóra véve azt, hogy akkor, midőn az erdészeti altiszti személyzet bajain segít, egyuttal előmozdítja az erdészet érdekeit is, melyeknek legfőbb rugóját tagadhatlanul az az alárendelt, eddig csak nagyon kevésre, vagy talán semmire sem becsült testület képezi.

Kérjük figyelembe venni, hogy minden gépezet csak akkor tökéletes, ha annak legkisebb csavarja is a főbb kellékekkel összhangba van hozva, mert ha az ilyen kicsiny csavar egyszer megtagadja a működését, az egész gépezet megáll s működése megszűnik.

Ezek előadása után bátran elmondhatja az erdészeti altiszti testület;

„Dixi, et salvavi animam meam!”

(Vége.)

Egy kis kuriózum.

Lapunk egy barátja, ki szenvedélyesen üzi a turistaság mesterségét is, erdőn-hegyen való kalandozása közben két papírlapra bukkant, melyek élénk fényt vetnek azokra az árnyakra, melyekkel az erdészeti altiszti személyzetnél még mindig sűrűn találkozunk.

Nem egyebet tartalmaz a két lap, mint egy erdészeti altiszt jelentését urához s mindkettő nyíltan dokumentálja azt, hogy mennyire szüksége lenne még némely embernek művelődni, hogy szaktársai közt méltó helyet foglaljon el. Ha az illető lapunknak olvasója lenne, már eddig bizonyára jobb magyarsággal és irállyal írta volna meg jelentéseit, melyeket kuriózum kedvéért itt közlünk egész terjedelmükben s ugyan olyan írásmóddal, mint a hogy a kezünk közt lévő eredetiben vannak.

Itt még megjegyezzük, hogy a jelentést tevő nincs aláírva s így a megtaláló nem jutothatta vissza

azokat tulajdonosának, egyébként pedig tiszteletre méltó igyekezetnek kell vallanunk azt, hogy jelentésttevő nyilvánvalóan idegen származása ellenére törve bár, de még is a hivatalos magyar nyelvet használja.

A jelentések szövege a következő:

I. Jelentés Méltóságos Uhr

Grof S. I. Jellentem alásom, hogy, 1894. ben S. L. a Doszosargápinba Egy Schiketfajt. Kakos. Lelite. és Lonkacsászán háromszor Lith Egy Szarvastehinre. Asznenmarat élve és Tavaszkor néki csak 13 nap volt És i betete 25 nap és K-nak 12 nap volt. Es. i betete 23 nap és azirt dogozot K. S.-nak Aszénánál és a nyirfajtnál Szarvas kihalgatás. Sohkités Hászkitisztítás észesen voltniki 18 nap és i betete 40 napon fejít mökjohogy nemtete szász márt a munkásnak Amejiknek volt 8 nap tete 3 amejiknek volt 11 nap Tete 6 nap és ugy tete a szemtelem Ember.

Kirem a Méltóságos uhr Grof T. nemfizetet Asz Erdéröröknek azuhtér csak minden kokosér 5 forint Es kéremszipen Méltóságos Uhr mék Egyibet és csinnált

Az erdőőr szolgálati és társadalmi helyzete.

Bárha ösmerem a fenti kérdés megoldásának nehézségét, a mennyire szerény erőm engedi, kísérletet teszek annak leküzdésére.

A fennálló erdőtörvényünk által megkívánt erdőőr tényleges létezése eme törvény megszületésétől datálódik; ez idő előtti multját majdnem teljesen homály fedi, — vagyis a mai értelmében alig létezett.

Ezen törvénnyel meg lett szabva szolgálati köre, kötelességei és valóban eme törvénnyel egyszerre született meg a mostani erdőőr.

Hogy az erdőőr szolgálata a törvény értelmében mily irányú s mennyire nehéz, nem kell ismertetnem, elég, ha rá mutatok arra, hogy minden kötelességtudó erdőőr tudja, hogy ő az erdőtörvény közvetlen végrehajtója s így az erdőtörvény végrehajtói között ő az egyedüli, ki a legtöbbet kockáztatja s legelső sorban ő van kitéve a törvényt gyűlölők által kiesztelt és sokszor a hihetlenségig menő furfangoknak, dacára annak, hogy ép azt, a ki őt gyűlöl, tehát nem önönmagát annyira, mint a köznépet, közjót, közügyet s így a hazát illetve annak anyagi érdekét szolgálja életének és családi boldogságának kockáztatásával.

Ez a szolgálati helyzetünknek az anyagi silány-ságán kívül a legrosszabb oldala.

Igaz, nehéz azt a köznéppel egyszerre elhíttetni, hogy az erdőtörvény, illetve annak végrehajtói javát akarják, — nehéz azt — bár erőszakkal is belegyömszölni, hogy ne pusztítsa, de szeresse és óvja az erdőt, mert ez jólétének nagy előmozdítója; — miért? mert nines a törvényszabta dolgok üdvös voltára ki tanítva, nem is sejtí azt, hogy az erdő nem csak tulajdonosá-

nak javát, hanem a közjót van hivatva elősegíteni, megvédelmezvén őt, jószágát és földjét ezer meg ezer elemi csapás ellen, pedig mily hasznos dolog volna, ha az erdőtörvény üdvös voltát a népiskolákban is ismertetnék!

Ezekből azt kell tapasztalnunk, hogy az erdőőr, a ki a közügy szolgálatában habár kicsiny, de jelentékeny tényező, nem csak a köznép által gyűlöl, de az értelmes osztály is legfeljebb kegyes mosolyra érdemesíti, a társadalom összes osztályaiból mintegy ki van küszöbölve.

Az a közös ügyet: a hazát, annak anyagi érdekét a legnagyobb önfeláldozással szolgáló erdőőr jutalma sanyaru tengődése mellett, hogy a társadalom a maga kebeléből kiküszöböli, mert elegendő azt mondani „erdőőr“ s már a köznép gyűlöl, a középosztálynak kicsiny és a magas osztály nem törődik vele.

Ez az erdőőr társadalmi állása, dacára annak, hogy Fekete és Ilyés — kik méltán taztoznak a magyar erdészet uttörői közé — azt mondták: „legyen a közérdész (ki akkoriban a mai erdőőr számba ment) büszke, (?) mert szép az állás, melyet betölt, mert szép és nagy vagyon (közvagyon) van rá bizva.“

Pedig tisztelt társadalom mily könnyen segíthetni eme beteges és iránytévesztett helyzeteken!

Ha te, — a társadalom ama rétege, a ki a köznépet nevelni és oktatni vagy hivatva, annak már zsenge korában az erdőt dicsőítő dalt adsz szájába, ez által megtanítod őt annak becsülésére, szeretetére s az azt védő törvények tiszteletére!

Tán azt mondanád, hogy a pórnép vele született kapzsiságában rejlik a lopás kiirthatatlan hajlama.

Tévedsz! Ha a hajlam meg is van, az nem kiirthatatlan, csak csiszolni és nemesíteni kell a szívet s

és a nyírfajdi pénzből nem kapta Schenki semmi és amitit bevanirva aszszent és Igasz Engedelmes kirem Nagy miltoságos úhr Hogy aszt irtam mert nemnizhetem mitesinál azta Szemtelemember.

alázados Szolgája.

II. Jelentős.

Méltoságos. Ma. Ki. Erdőigaszgataoknak Méltoságos Ihgászgato uhr Jelentem állásom Hoty S. L. M. K. Faraktárőrnál azó Keriletben járnak azihszes mahrhát júhakat És kecsketvannak mindentanyunál vanak 15. 20. 30. Egisz 40 darabik. és, ezekjárnak a havastul Ehgisz ahpatakba amivan Erdő tisztás vaty Tarulás aszmintkopasz mintaszorszákuht Éskérem S. afaraktárőr mindenhőten. Csak Eczermety ahavas akorés turóór nem Erdőkár Meknőszni. körem ezekahavasok Doszosnyápin K. P. M. M. N. és a két S. azonkivül Csinálták három Csemete kert az egyik K.-ba amásik S.-jába a harmadik W.-ba. amelet Dogoszot P. Á. K. W. I. W.

W. V. S. A. B. I. F. R. K. M. K. I. Ezek a Lányokat dogoszták S. - nál felásni Bevetni krumplit Először es másazor kopálni. mosogatni És uty tovább amit énnemtudok hanem akétgátórnek Tudnikel . . Kirem a Te-kintetes Erdőmesteruhr és Witik a Lengyeli határba hody nelásan mijen Csinosan kinősznek atarulások és kérem tudomás s onvolt minden tanyannál hotyemenyenek

Möltoságos

Ma. Ki. Erdőigaszgatosaknak

* * *

Ez a két jelentés szövege, csak annyi eltéréssel, hogy a neveknél csak a kezdő betűt jegyeztük és a minden szó után alkalmazott pontot elhagytuk, mert nines az országnak olyan nyomdája, melyben annyi pont legyen, mint a mennyi a két jelentés hű lenyomásánál szükséges lenne.

Szomoru jelenség minden esetre, hogy még mindig sok — minden képzettséget nélkülöző — egyén

igy ha nem is hamarább, de egy emberöltő elmúltával biztosan elérhető a cél: az erdőtörvény iránti gyűlölet megszűnik; a köznép megtanulja az erdőtörvényt és annak embereit tisztelni, s így rászokik ama emberek tiszteletére, a kik az ő javán dolgozva, hivatásuknak helyesen és becsületesen megfelelnek, s megtanulja azt, hogy minden munkás tiszteletre méltó, ha az hivatásának magaslatán áll; az erdőőr nem lesz a nép által gyűlölt ember, a nép őt nem gyűlölni, de, mint a közügy előmozdításán munkálkodó hasznos tényezőt becsülni fogja s így a szolgálati helyzete tűrhetőbb, könnyebb, társadalmi értéke pedig elismert lesz.

Tisztelt Társadalom! becsüld meg azt, ki a jólétben, önfeláldozón s még rossz anyagi viszonyok között is működik, dolgozzál szolgálati helyzetének javulásán, s kebeledből ne vesd ki, de buzdítsd a nehéz s inkább neked, mint neki sokat ígérő küzdelmében.

Adja Isten!

Madaras.

LEVELEZÉS.

Dobra, 1897, augusztus 18.

Tekintetes szerkesztő ur!

Pár évvel ezelőtt, egy hideg novemberi napon, Szabó Márton barátommal őzre vadásztam a sinai erdőkben.

A hajtás kezdetekor egy hatalmas bükkfa alá telepedtem le s miután a kopók csaholása csak szórványosan s akkor is egészen messziről hallszott, a várakozás hosszú perczei észrevétlenül álomba ringattak s csendesen elszunynyadtam.

Szendergésemből kis idő múlva a közeli bokrokból hangzó recsegés, ropogás riasztott föl s mire szemeimből

van erdészetünknel, még pedig gyakran igen jól jövedelmező helyen alkalmazva, míg számos, a szakmájában és egyébként is jól képzett egyén állás nélkül nyomorog, de még szomorubb, hogy az ilyenek nem igyekeznek magukat annyira — a mennyire kiművelni, hanem mereven elzárkóznak minden behatás elől, mely őket kicsiszolni, kipallérozni lenne hivatva. Az ilyenek rendesen még a műveltebb emberek társaságát is kerülik s olyanok társaságokba szeretnek vegyülni, mely műveltség dolgában még jóval alattuk áll, mert az ilyen tán meg is bámulja az ő tudásukat.

Felvilágosodás, jőjjön el a te országod!

ADOMÁK.

Megsemmisítő kritika.

Érdeklődik ön a költészetért kisaszszonyom?

Ó igen, Petőfi a szivemben. Arany pedig a fejemben van.

Igy hát az én költeményeim számára nincs már több hely?

Ó igen, ezek a gyomromban vannak.

az álmat kitörülhettem volna, a bokrok között egy hatalmas anyamedvét pillantottam meg, négy kisebb medve kíséretében, a melyek közül a legfiatalabbat 2 évesre besülhettem.

Képzeltetni meglepetésemet, annál is inkább, mert őzvadászatra készülve táskámban csupa serétes töltések voltak és csak óvatosságból vittem magammal egy golyót.

Azomban habozni nem nem volt idő. A puskámban levő őz-sörétet egyetlen golyómmal kicseréltem s a közelebb álló medvét puskavégre fogni pillanat műve volt s a következő perczben már eldőrdült a lövés.

Mire a lőporfüst eloszlott, isszonyú bömbölés hangzott fel s az anyamedve odaugorva a sebesülthöz, pofozni kezdte. A zavart fölhasználva három lövést intézettem még a medvék ellen, a mire a bömbölés még nagyobb lett s az anyamedve két lábra állva morogva nézett szét a tisztáson, valószínűleg engem keresve.

Belátva a helyzet veszélyes voltát, már-már menekülni akartam, a mikor a medve visszafordult s a kisebbiket ujjal megpofozva, visszaterelte azokat a sűrűbe.

Pár percz múlva Szabó is megérkezett s ketten a medvék után indultunk.

A bokrok között vérében megdermedve találtunk egy kifejlett, kövér medvét, melyet golyómmal találtam hóna alatt s így a lövés okvetlen halálos volt.

A többi medve, melyek közül hármát söréttel sebesítettem meg, elmenekült.

Miklós István
m. kir. erdőőr.

Bisztratelep 1897 Augusztus 17.

Tekintetes szerkesztő ur!

A román havasok tetején, majdnem az Isten háta mögött fekszik a kies Bisztra-telep, kellemes nyaraló helye azoknak, a kiknek volt alkalmuk azt megismerni. Az itt üdülő látogatók rendesen minden évben ugyanazok, mert a ki egyszer szerencsés volt a nyári forróság elől ide menekülni, az máskor sem vágyódik másféle. Kár, hogy a magas kincstár a természet által nyújtott kincseket nem használja ki jobban s nem bőviti ki telepünket.

Nem célom azonban reklámot csinálni a mi bájos vidékünknek, hanem csak arról akarok röviden hírt adni, hogy a hűséges alattvalók itt is szépen emlékeztek meg felséges Urunk és királyunk születésének évfordulója alkalmából dicsőséges uralkodónkról s kegyeletük jeléül egy kis ünnepélyt rendeztek, mely szerény volt ugyan, de tettetés nélkül, tiszta szívből eredő.

Tegnap, a születésnapot megelőző estén az egész telep fényárban uszott, nem ugyan a miligyertyák és olajmécsesek fényétől, hanem annak a gyantának az átható lángözönétől, melyet a vendégek erre a célra már napokkal ez előtt gyűjtöttek az itteni fenyvesekben.

A kivilágítás valóban fényesen sikerült s a gyanta fényénél ott szerénykedett még az itteni vendégcsereg és a védszemélyzet lakásai ablakaiba kirakott gyertyák lobogó lángja. A kivilágítás este 8 órakor vette kezdetét s tartott fél tizig, a mikorra a lángok fölemészítették a főlhalmozott gyantát. A vendégek ezalatt vigcsevegés közt sétáltak föl-alá, közbe-közbe hatalmasan éljenezve azt, kinek a rögtönzött ünnepély szólt.

Az ünnepély rendezésében legnagyobb érdeme van Welter Mihály szerdahelyi járásbíró urnak, ki dacára agg korának ifju fürgeséggel szorgoskodott annak létrehozásán.

Mielőtt levelemet bezárnám a kegyelet hatása alatt még egyszer kiáltom: „Isten éltesse a mi fel-séges Urunkat és Királyunkat!”

A szerkesztő urnak igaz hive

Balogh Dénes
m. k. erdőőr.

Különfélék.

Hivatalfőnök változás. A szászsebesi m. kir. erdőhivatal legközelebb főnököt cserél, a mennyiben mostani főnöke Szenes József m. kir. erdőmester a ministeriumhoz erdőtanácsossá neveztetett ki. Helyét Marosi Ferencz lippai m. kir. erdőmester foglalja el.

Pusztító dűvad. Ungvári levelezőnk írja, hogy a kincstári erdőségeken annyira elszaporodott a dűvad, hogy a közeli falvakból már nem merik a pásztorok teheneiket vagy egyéb állataikat az erdő felé hajtani. A környékbeli nép, mely eddig körülbelül ezerötszáz forint kárt szenvedett, most Széchenyi Béla grófhhoz, a kincstári erdők bérletéhez folyamodik kárpótlásért.

Viseljünk-e nyáron keményített inget? Egy német tudós kiderítette, hogy a keményítő erősen akadályozza a melegség kipárolgását s hogy mentül nagyobb a levegő hőmérséklete, annál kevésbbé bocsátja ki a test hőmérsékletét. E szerint tehát az ing keményítése nagyon árt az egészségnek. Télen, a mikor mindent elkövetünk, hogy a meleget megkössük, a levegő hőmérséklete következtében a keményítő csak igen kevésbé óvhat meg bennünket a hideg ellen, míg nyáron, a mikor testünket lehetőleg lehűteni iparkodunk, a keményített ing nem bocsátja ki testünkől a meleget. Az igaz ugyan, hogy a hőmérséklet emelkedésével az izzadság föloldja a keményítőt, de a keményítő még föloldott állapotban is igen kellemetlenül hat a fehérneműre, mert ilyen állapotban is eldugaszolja a vászon likacsait s megakadályozza hogy testünkhöz friss levegő férközzék, már pedig tudvalevő, hogy éppen a friss levegő hat a testre üdítően. A keményített ing viselése tehát semmiképp sem ajánlatos.

A zene hatása a vad állatokra. Collins Baker, a cincinnatii állatkertben megvizsgálta a zenének a vad állatokra való hatását. Tanulmányozását néhány napon át az etetés után való két órával este hat órakor kezdte

meg. Hangszerül a hegedűt használta. Mikor a puma előtt játszott, ez félálomba szenderülve feküdt a ketrecében. A hegedű első hangjára fölrezzent, de sehogys tudta, hogy honnan jön a hang. Azonban a zene csöppet sem érintette kellemetlenül, mert egyre figyelmesebb lett, végig terpeszkedett, fejét lába közé tette és folyton a játszóra nézett. A tudós ezalatt folyton változtatta a dallamot, s mikor tüzes táncdarabokat játszott, a puma idegesen mozgatta farkát s hegyezte a fülét. Baker ebből azt következtette, hogy ez a zene bántja a fenevad fülét. A jaguár egészen másként viselkedett a zenével szemben; a legelső hangokra ideges lett, vadul ugrándozott ketrecében és csak a hegedű halkabb hangjaira csillapodott le kissé. Mikor Baker a ketrecből távozott, a jaguár kinyújtotta lábát és a hegedűhöz kapott. A leopárd rá sem hederített a zenére. Egy nőstény oroszlán figyelmesen hallgatta, miközben három kölyke tovább játszott, azonban az élénkebb zenére az oroszlánkölykök is hátulso lábukra ültek s kíváncsian és barátságos mormogással nézték a hegedűt. A bengáliai tigrisre csepp hatást sem gyakorolt a zene. A hienák, a leggyávabb emlős állatok, a legelső hangokra visszahúzódtak ketrecük legfélreesőbb zugába, egy tüzes táncdarabtól annyira megrémültek, hogy egész testükben reszkettek.

Megmozdult a föld. Kis-Borove lipótmegeyei községet a minap olyan szerencsétlenség érte, mint a milyen pár hónappal ezelőtt a erdélyi Dank községet pusztította el. Az utóbbi napok tartós esőzése miatt ugyanis a falu lejtős oldalán megcsuszott a föld s több házat összerombolt. Emberélet nem esett áldozatul.

A telegráf és a pók. Tudvalevő, hogy a természetben sokszor látszólagosan csekély okok igen nagy hatást idéznek elő. De ki hinné, hogy az apró pók képes legyen a villamos áramot, mely a leghatalmasabb állatokat is meg tudja bénítani, megszakítani s ezzel a szegény telegráf-hivatalnokot boszantani. S a dolog mégis így van. Japánból írják, hogy ott néha lehetetlen a villamos drótot táviratok továbbítására használni, mihelyt a pók a drótot tevékenységének körébe vonta. A telegráf-hivatalnokok valósággal kétségbe vannak esve e miatt s a japán tudósok most azon törik a fejüket, hogy miféle anyaggal kellene a telegráf-drótot bevonni, hogy a pókok megutálják.

A ki a leányát szökteti. Sajátságos szöktetés híre érkezik Lüttichből, a melynek egyik hőse a Visében időző család feje, a ki a saját leányát szöktette meg. A leánynak egy brüsszeli mérnökkel volt szerelmi viszonya, a szülők azonban megtagadták beleegyezésüket a szerintük meg nem felelő házasságkötéshez. Minthogy a szerelmesek minden törekvése a szülőket beleegyezésre rábírni hiábavaló volt, a leány Visé közelében lakó nagybátyjához szökött. A nagybácsi szívesen fogadta a kisasszonyt és minden tőle telhetőt megtett, hogy a szülőket elhatározásuk megváltoztatására bírja, a kik azonban hajthatatlanok maradtak. Mikor a fiatal pár látta, hogy a beleegyezést sehogys nyerheti meg, beleegyezés nélkül akart egy-

bekelni. Tegnapelőtt a mérnök meglátogatta aráját, hogy a házasságkötéshez szükséges utolsó teendőket megbeszéljék és azután visszautazott Brüsszelbe. Távozása után a mennyasszony nagybátyjával kikocsizott. Alig haladtak azonban néhány perczig a Dalhem felé vivő országuton, mikor hirtelen hintó közeledett feléjük. A hintóból egy-kettőre kiszállott a szerelmes leány atyja és bátyja, majd a kocsis is leszállott a bakról, rövid küzdelem után kiemelték a szökevényt a kocsiból és elhajtottak vele. A nagybácsi a kinek a küzdelem hevében három fogát kiütötték, felháborodásában jelentést tett az esetről a rendőrségnél. A rendőrség a leányát megszöktető apát, a ki a németalföldi határon már át is kelt, üldözőbe vette, azonban el nem érhetette, mert már Kölnben időzik. A lüttichi államügyészség — a tudósítás szerint — megkereste a német rendőrséget az iránt, hogy vegye védelembe a szerelmes kisasszonyt

Veszett kutya a gulya között. Königswarder báró csabacsüdi uradalmában a minap az egyik bundás kutya megveszett. Legelőszőr a gyulyát rohanta meg, s tizenkilencz hizómarhát mart meg, melyeket egytől egyig le kellett bunkózni. Akkor hajszolni kezdték, de időközben több kutyát megsebzett, úgy hogy az uradalom összes kutyáit, számszerint hatvannyolcat mind agyon kellett verni, nemkülönben a macskákat is, melyek közül harmincyole pusztult el a bunkós bot alatt. A bajnak ezel még nem lett vége, mert a hatóság az uradalom állat-állományára harminc napi zárlatot rendelt el.

Halál az örökségért. Bács Bodrog vármegye Szonta községben történt ez a véres eset. Zécz Sándor és Bedicsi Lajos szontai földművesek régóta porlekedtek egymással valami örökség miatt. Most volt a pör vég-tárgyalása a mely Bedicsi előnyére dőlt el. E miatt Zécz véres bosszút esküdött haragosa ellen. Éles kaszával leste meg Bedicsit a ki éppen egy mulatságról gyanutlanul ment haza felé. A pervesztes ember orvul neki támadt és az éles kaszával egy csapásra levágta Bedicsinek a fejét. A gyilkost még aznap elfogta a csendőrség.

Nazarénus becsület. Kellemes meglepetés érte a napokban Máthé Rókus zimándi gazdát. Még 1882. év május havának egyik éjjelén történt, hogy két lova elveszett a legelőről. Az eltűnt lovakat akkor sokáig keresték, kutatták, de sehogysem tudtak nyomukra akadni. A napokban a mezőn dolgoztatott Máthé, mikor odaballagott hozzá Molnár János földmives, a ki beszélgetés közben egyszerre csak aszt kérdezte tőle:

Emlékszik még kend a két csikóra?

A melyeket elloptak?

Arra. Ha emlékszik kend, akkor tudja, hogy mit értek a csikók?

A testvérbátyámnak se adtam volna őket 150 forinton alul.

Molnár János erre szépen elbucszott s tovább ballagott.

Tegnapelőtt aztán beállított a lakására Molnár két

másik ember kíséretében s leolvasott a hűledező Máthé elé 285 forintot.

Azt mondta-e kend tegnapelőtt, hogy a két csikó ára 150 forint? — kezdte a szót Molnár.

Azt mondtam.

Hát a két csikót én adtam ki a legelőről. Itt van az ára. Vagy 15 esztendeje történt a dolog, hát elhoztam kendnek az uzorát is. Számítsa utána, hogy elég lesz-e 135 forint, az mit az árendás krétázott ki? Aztán imádkozzék a bűnös lelkeért.

A titok nyitja kiderült nemsokára egészen. Molnár János belépett a nazarénusok közzé s az új szekta kedvéért akart vezekelni,

Kegyetlen apa. Hajduvármegye Baj községben történt ez a hajmeresztő eset. Szabó Lajos földmivesnek nagy családja volt. Öt éves kis fiacskája már régóta betegeskedett, a mi miatt az apa elkeseredett és a pálinkában keresett vigaszt. A napokban részeg fővel tért haza a korcsmából. Otthon meglátta az ágyban nyöszörgő sápadt kis fiút. A szegény gyermeket dühösen egy kád vízbe dobta, hogy ott megfulladjon. Midőn azonban látta, hogy így nem hamar végez az ártalan aprósággal, zsineget kötött a kis gyermek nyakára s egy lekasztott kép helyére kötötte fel. A kötél leszakadt a gyermek alatt. Ekkor a kegyetlen apa többször a földhöz vagta a kis fiút, a kinek nagyanyja szerencsére előjött a jajveszékelés hallatára s megmentette kis unokáját a vad ember kegyetlenkedéseitől. A kegyetlen apa az ügyészség börtönében várja büntetését.

Nem kell többé utazó láda. Egy cseh ember olyan felöltőt talált föl, mely az utazó ládát pótolja. A felöltő belső felén zsebek vannak alkalmazva, melyekben közepes nagyságu csomagok kényelmesen elférnek. Ezek a zsebek nincsenek a ruhához varrva, hanem gombokkal kapcsolódnak a ruhához, úgy, hogy az utazó csak annyi zsebet visz magával, a mennyire az utazáshosszúsága szerint szüksége van.

Pálinka helyett méreg. Borzalmas eset tartja izgatottságban Berettyó-Ujfalu nagyközség lakosságát. Tegnapelőtt történt, hogy Boros Imre gyógyszerésznek búzát vett s annak a behordását Szabó János és Tóth Bálint napszámosokra bízta, a kik el is végezték azt becsülettel és a jól teljesített munka után egy kis pálinkát kértek áldomásul. A gyógyszerész tehát oda szolt a laboránsnak:

Adjon a parasztnak való pálinkából.

A laboráns két kis pohárka italt töltött ki, Szabó és Tóth felhajtották a két kis pohár italt, nemsokára Szabó felordított s aztán összerogyott. Tíz másodpercen belül kisényvedett. A másik napszámosnak, Tóth Bálintnak szívósabb volt a természete. Ő is összeesett, de nem halt meg. A gyorsan előhívott orvosnak sikerült Tóth életét egy adag ellenméreg beadásával egyelőre megmenteni. A laboráns tévedésből pálinka helyett marósavat adott a két napszámosnak.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradszky Emil.

MAGYARON ELŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged Cs. & kir. királyi udvari
szék. órásmester & művész, főtisztviselő
a remontoira inga-órákban
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes órágyárak készítése, javítása pontosan eszközöltetnek.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégétől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus
hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk ujjal megbízott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják
régii vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

ő csász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító
A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.